

Muhulane

Nr 1 (266)

12. jaanuar 2012

Muhu leht

Pühapäeval, 29. jaanuaril
Hellamaa külakeskuses

KONTSERT

algus kell 12.00

Põlva memmed
kapell Heino Tartes
ja sõbrad

Muhu tantsurühm Ätses
Lõotsmoorikud
Üritus on **tasuta!**

Valla preemiad 2011?

Muhu Vallavalitsus ootab ettepanekuid 2011. a haridus-, kultuuri- ja spordipremiatele ning Aasta Tegu 2011 väljakuulutamiseks **10. veebruarini** 2012 valla kantseleisse.

Külase rahval oma infoleht

Jõuluks tegid hakkajad Külase elanikud valmis oma infolehe "Külase küla teataja" esimese numbri. Sellest saab lugeda külavanema pöördumist, tagasivaadet 2011. aastale, jõuleelsest heategevuskontserdist, tulevases külakojast. Lehest leiab külaseltsingu valitud 2011. a "Aasta tegija" (Tõnu Mätas) ja "Külase sõbra" (Erkki Noor), samuti seltsingu kronoloogia. Järgmine küla leht lubatakse välja anda jaanipäevaks. Lehe põhitegijatena on märgitud Malle ja Piia.

Muhulane

ISSN 1736-289X

Head muhulased!

Muhu valla elanike arv 1. jaanuari 2012. a seisuga on 1906 inimest, 973 meest ja 933 naist. See on 2 inimese võrra rohkem kui eelmisel aastal. Muhu vallas registreeriti mullu 16 lapse sünd, kellest tänaseks päevaks 4 ei ole enam meie registris. Sündide arv on viimastel aastatel püsinud stabiilsena. Palju õnne ja tervist teie kodudesse - Hendriku, Robini, Andero, Alberti, Mattiase, Mardi, Märteni, Kristini, Mirjam Marii, Naomi-Zainabi, Lisetti ja Grete-Lisandra vanemad!

Muhu valda saabus eelmisel aastal 86 isikut ja siit lahkus 64 isikut. Vallasiseselt muutis oma

elukohta 27 isikut. Viimsele teele saatsime 36 muhulast.

Arutledes selle üle, kui vana on keskmine muhulane, võin teile öelda järgmist: Muhu elanike keskmine vanus on 46 aastat (meestel 43,3, naistel 48,8). Võrdlusena: maakonna keskmine on 42 aastat (meestel 39,6 ja naistel 44,5).

Meil on registris üks 101 aastane vanaproua ja veel loodame sel aasta ära pidada ühe 100-aastase juubeli. Nemad on meie raudvara ja elav ajalugu, mis ühendab meid möödunud aegadeaga!

Aeg on muutuv ja meie muutume koos ajaga, aga väike mõtisklus

kuulub selle juurde. Veel 10 aastat tagasi oli Muhu valla elanike keskmine vanus 42,6 aastat ja meid oli 2128.

Jah, midagi pole teha, eks elu sunnib oma valikuid tegema. Pere tahab toitmist ja lapsed koolitamist! Kui ainult Muhusse töökohti juurde tuleks, küll siis noored ka kergemini tee tagasi kodusaares leiaksid

Soovin teile head jätku aastale ja ikka rõõmsate kohtumisteni!

Heiske Tuul

Sekretär-registripidaja

Külade kohta eraldi vt lk 5.

Lahkus "Muhulase" isa

Vaikselt sulus uks. Sinu järel, kes Sa nii palju sõnu ritta oled seadnud. Sõnu, mis jätsid kogu Eesti ajakirjandusse nähtava jälje. Muhulastest, saarlastest, Eestimaa elanikest, nende mõtetest ja tegudest, nii nagu sa neid nägid ja tundsid. Vahel valutava südamega, teinekord rõõmsa meelega, harva ükskõikselt. Kui viimast üldse juhtus.

Kui enam kirjutada ei jaksanud, tahtsid ikka lugeda. Tõin veel sügisel Sulle poest uued raamatud. Ei teadnud, et see oligi viimane kord, kui kohtusime. Ehkki elasime ju peaaegu naabruses. Eestlased ja saarlased teadsid-tundsid Vassili Auväärti, oma- ja naaberkülade rahvas kogu oma lugupidamise juures Varju Vassat.

Aitäh Sulle kõige eest! Et Muhulase ilmale töid ja seda 15 aastat toimetasid, kui olid 30 aastaringi Rahva Häält teeninud (ja kus Sa teeneliseks ajakirjanikuks said) ning enne seda olid ju veel Saaremaa ajakirjandust teinud. Aitäh, et oma kirevad mälestused

Meie Maa arhiivist.

kirja panid ja lubasid lahkesti ajakirjanike elulugude raamatutesse raiuda – nii saavad kõik eestlased ja muhulased lugeda, kuidas asjad sellel punasel ajal käisid. Inimesed jäävad inimesteks, muhulased

muhulasteks, olgu aeg milline tahes. Kahju, et Sa ei jõudnud Muhulase tegemisest mälestusi kirja panna. Või jõudsid?

Kusagil on ju kindlasti kirjas need lugematud sammud, mis Sa mööda Eestimaa ja saarte teid astusid, nagu on kirjas Sinu sulest ilmunud sõnad.

Sinust kirjutada on raske. Sa oleksid ise seda palju paremini teinud. Aga katsu rahul olla seal, kuhu Sa nüüd läksid. Meie Sind kahjuks enam ei näe, aga Sina näed meid ja kui midagi valesti kisub, koputa õlale, nagu Sa ikka tegid. Et õiglust jalule seada.

Aitäh. Rahuinlid näidaku Sulle teed edasi Suurde Valgusse.

m(M)uhulaste nimel
Lepana Anu

Sügisene lusikapidu

Teise poolaasta lusikapeole tuli kohale kutsutud kuuest väikest muhulast neli.

Pisikesed olid väga rahulikud ja rõõmsad, kuulasid koolilaste toredat kontserti ning vallavanema sõnavõttu.

Maitsti lasteaias keedetud titeputru ja käidi vaatamas oma tulevast lasteaiarühma ruumi.

Tore on see, et kevadiseks lusikapeoks on juba neli väikest muhulast jälle ootel.

Loodame, et nad ka Muhu lasteaias ja koolis edaspidi hakkavad käima.

Ilusat uut aastat lastele ja lastevanematele!

Tiina Jõgi

Pildil on pisikesed muhulased vasakult alustades: Andero Kesküla, Naomi-Zainab Ogunsanya, Lisett Kaasik, Hendrik Osa.

21. detsembril sündis Marju Laaneväli ja Alver Raaperi perre **Grete-Lisandra** Raaper.

23. detsembril sündis Piret Langi ja Priit Uustalu perre tütar **Birgita** Uustalu.

Muhu Vallavolikogu

14. detsembri istungi päevakord:

1. Informatsioonid
2. Muhu Vallavolikogu 28.9.2011. a otsuse nr 115 muutmine.
3. Teede valla omandisse võtmise ja avalikuks kasutamiseks määramise kord, 1. lugemine.
4. 2012. a maamaksuäära kinnitamine ja maamaksust vabastamine (vt lk 4).
5. Muhu valla 2011. a eelarve parandused.
6. 2012. a eelarveprojekti tutvustus.

Vallavalitsuse ja volikogu istungite protokollid, otsused, määrused ja korraldused on kättesaadavad internetist www.muhu.ee - dokumendid - dokumendiregister.

Vallavalitsuse istungitelt

6. detsember

Kehtestati moodustatava katastriüksuse tee liikluspinna nimeks Raegma k Kaasiku tee.

Rootsivere külas asuva Kotka katastriüksuse uueks lähiaadressiks määrati Kuressaare metskond 539.

Anti nõusolek isikliku kasutusõigusega koormamiseks Eesti Vabariigi kasuks sidekaabelliinide ehitamiseks, hooldamiseks, kasutamiseks, remontimiseks ja muul viisil ekspulatsiooniks sidevõrgu talituse tagamise eesmärgil vastavalt asendiplaanidele Levalõpme külas asuvatele teelõikudele (Levalõpme külatee ja Liiva-Nõmmküla tee ristumisel teljest 8 m, isikliku kasutusõiguse ala pindlaga 29 m²; Levalõpme külas asuvale Tiigitee ristumine Liiva – Nõmmküla tee teljest 9 m, isikliku kasutusõiguse ala pindlaga 32 m²).

Väljastati kasutusluba:

- Paenase k Jaagu-Tõnise elamu rekonstrueerimisele,

- OÜ-le Eesti Energia Jaotusvõrk Kallaste k Joosepi mü ja Soonda k Reiu mü elektrivõrguühendustele.

Eraldati vahendeid reservfondist lasteaias köögi ventilatsiooniseadmete paigaldamiseks, tänavavalgustuse tasumiseks Muhu Päärastikeskuse OÜ-le, teedele hõõveldamiseks ja ettemaksuks 10 % lepingu maksumusest kallurauto soetamiseks Muhu Valla Kommunaaletile.

Kehtestati Muhu Muuseumi uued piletite ja teenuste hinnad.

Kinnitada transporditeenuse hind alljärgnevalt: 1) transpordi-

teenus arsti vastuvõtule, haiglasse, haiglast koju 0.12 eurot / km; 2) transporditeenus mujale 0.22 eurot / km. Tasulist transporditeenust osutatakse üldjuhul isikule või perele, kes ei oma isiklikku transpordivahendit, vältimatu sõiduna Saare maakonna piires, eelneva kokkuleppe alusel sotsiaaltöötajaga.

Muhu vallas osutatavatele tasulistele koduhooldusteenustele kehtestati järgmised hinnad:

- 1) hooldusteenuse vajadus 1 x nädalas - 15 eurot/ kuu
- 2) hooldusteenuse vajadus 2 x nädalas - 30 eurot / kuu
- 3) hooldusteenuse vajadus 3 x nädalas - 45 eurot/ kuu
- 4) hooldekodu sauna kasutamine 1.92 eurot / kord
- 5) hooldekodu dushi kasutamine 1 euro / kord
- 6) toilitustamine (hommikusöök) 0.70 eurot / päev
- 7) toilitustamine (lõunasöök) 1 euro / päev
- 8) toilitustamine (õhtusöök) 0.70 eurot / päev.

Viidi sisse eelarveparandused.

20. detsember

Määrati Levalõpme k Saadu kü uueks lähiaadressiks Kaku.

Otsustati jagada Lalli k Metsa kü.

Nõustuti Raegma k Kaasiku kü taotlusega jagada katastriüksus seitsmeks eraldi katastriüksuseks vastavalt Kaasiku maaüksuse DP põhijoonisele.

Otsustati mitte väljastada Räs-

k Lautri mü projekteerimistingimusi elamu ehitamiseks seoses ehituskeeluvöödni alaga.

Otsustati väljastada Empower AS-le Paenase k Põllu mü elektrivõrgu peakaitsme suurendamise projekteerimistingimused.

Väljastati kirjalik nõusolek OÜ-le Travel Vara Räs k Põllu mü suurkaevu rajamiseks.

Väljastati ehitusluba Muhu Vallavalitsusele Nõmmkülas Võrkaia mü sadamakai rekonstrueerimiseks.

Väljastati kasutusluba OÜ-le Eesti Energia Jaotusvõrk Kuivastu k Tammi mü elektrivõrguühendusele.

Kinnitati sotsiaalkomisjoni ettepanekud.

Eraldati vahendeid reservfondist Heakorra inventarile välikäimla soetuseks Vahtna puhkealale ning kalmistutele kärude ja välikäimlate soetamiseks.

Kehtestati alates 10. jaanuarist 2012 Muhu Põhikooli pakutavale teenusele kliendi lõuna väljapoole hinnaks 2.50 eurot/in.

28. detsember

Määrati koha-aadress: Igaküla Suurekaevu.

Otsustati jagada Pädaste k Männiku kü kaheks katastriüksuseks vastavalt Männiku maaüksuse DP põhijoonisele.

Kinnitati sotsiaalkomisjoni ettepanekud.

Viidi sisse eelarveparandused.

Vanu piltta Muhust

Fotol on Tamse kokanduskursusest osavõtjad. Kursused toimusid 1940. aasta talvel. Keskel istub koolijuhataja Juht. Loodetavasti tunnevad lehelugejad ka kursusel osalejatest kellegi ära ja annavad ka muuseumile teada. Pilt on pärit Rein Saksakulmu kogust

Toetame abivajajat! Teata abivajajast! Märka abivajajat!

Alates 1. novembrist rakendab Sinu Koolituspartner OÜ saare maakonnas ESF projekti “Tööle - tugiisiku, isikliku abistaja või lapsehoiuteenus abiga”.

SA Innovele esitati projekti taotlusvoorus kokku 40 projektitaotlust ja nendest otsustati rahastada 8 projekti. Kõik rahastuse saanud projektid hakkavad pakkuma üle Eesti erinevaid hoolekandeteenusid.

Projekt “Tööle - tugiisiku, isikliku abistaja või lapsehoiuteenus abiga” on ellu kutsutud Saare maakonna raskustesse sattunud tööta inimeste abistamiseks.

Projekti raames pakume abi nii puudega kui ka töövõimekaotusega inimestele, sotsiaalsete ja majanduslike toimetulekuraskustega inimestele, hoolduskoormusega ning pikka aega tööturult eemal olnud ja muude probleemidega inimestele.

Projekti raames pakume alljärgnevaid teenuseid:

Tugiisikuteenus pakutakse kõigile projektiga liitunudile, kus individuaalselt selgitatakse välja peamised takistused toimetulekul, analüüsitakse võimalusi ja püütakse leida

Europa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti Isikliku abistaja

lahendusi vajaduste ja unistuste realiseerimiseks. Tugiisik juhendab, julgustab ja aitab kaasa tööturule sisenemisel (nt aitab leida vajalikke tööturuteenusid, sobivaid töökohti ja toetab töövestlustel). Tugiisik pakub abi ametnikega suhtlemisel, dokumentide vormistamisel ja erinevate avalike teenuste kasutamisel. Koostöös tugiisikuga määratakse teiste tugiteenusete vajadus. **Isikliku abistaja teenust** pakutakse lasteaias, koolis või tööalasele puudega inimesele, et abistada igakülselt lasteaias, koolis käimisel või tööhõives osalemisel. Isiklik abistaja aitab kodus viibivat puudega isikut lähtuvalt tema vajadustest (nt liikumisel, kirjutamisel, söömisel, riietumisel, kodu või töökohta korramisel). Isiklik abistaja aitab puudega inimesel endal tegutseda ja ei aja kliendi asju üksinda. Eesmärk on aidata siseneda tööturule senise hoolduskoormusega või tööalane puudega isik. **Lapsehoiuteenus**

teenust pakutakse sihtrühma liikmele, võimaldamaks lapsevanema tööturule sisenemist. Teenuse sisuks on päevakeskuste, lasteasutuste ja lapsehoidjate tegevused, kus lapsed saavad koos juhendajatega vaba aega veeta, süüa, mängida ja teha koduseid koolitöid.

Projekti teenused on täiendav võimalus juba olemasolevatele, seaduslikus korras kehtestatud teenustele.

Sihtrühma liikmeltele hüvitatakse projektitegevustes osalemiseks tehtud transpordikulud. Projekt kestab 31. maini 2013.

Koostööpartneriteks on Saare Maavalitsus koos kohalike omavalitsuste sotsiaalosalakondadega, Eesti Töötukassa, Saaremaa Puuetega Inimeste Koda ja Kuressaare Väike-lastekodu.

Rohkem teavet projekti eesmärkidest, tegevustest ja võimalustest saab infopäevadel, mis toimuvad:

· **18. jaanuaril** Orissaares, **Orissaare Vallavalitsuses**, algusega kell 10.

· **19. jaanuaril** Kuressaares, Puuetega Inimeste Kojas, algusega kell 10.

· **24. jaanuaril** Leisis, Leisi Vallamajas, algusega kell 10.

· **25. jaanuaril** Kihelkonnal, Kihelkonna Rahvamajas, algusega kell 10.

Projektis osalemise soovist võid teada anda oma valla, linna sotsiaaltöötajale või projekti teenustejuhile Silja Kruuserile

(Silja@koolituspartner.ee, tel 5292230). Projekti sooviavaldusi on võimalus täita Saaremaa Puuetega Inimeste Kojas, Eesti Töötukassa ja muidugi projekti infopäevadel.

Kutsume kõiki üles märkama inimesi meie umber. Kui Sa tead kedagi, kes vajab käesoleva projekti teenuseid ja toetust, siis oleme tänulikud, kui Sul on võimalus informeerida neid inimesi algavatest teenustest või teavitama meid abivajajatest.

Mairi Tamm

Sinu Koolituspartner OÜ
ESF “Tööle - tugiisiku, isikliku abistaja või lapsehoiuteenus abiga”
projekti juht

Mairi@koolituspartner.ee
+372 50 87 977
www.koolituspartner.ee

Ostame
- metsamaad, ka läbiraiutud kinnistuid
- Natura alasid
- metsamaterjali.

- Puhastame Teie kraavid, tee-ääred ja põllud võsast
- Võtame vastu tellimusi järgmise aasta küttepuude tootmiseks
- Kui Teil on metsamaad, kuid endal puid teha pole võimalik, siis tellige see teenus meilt. Tasuda saab ka metsamaterjalis.
Info: 50 97 679 või
erkki.noor@bmw.ee
www.muhuvarahaldus.ee

Reklaam Muhulases

- reakuulutus (kuni 200 tähe- märki) - 3 eurot, Muhu valla eraisikule tasuta;
- **moodulreklaam** valla elanikust FIEle ja eraisikule - 50 %; Muhu ettevõtjale - 25 %; **mitte- tulunduslikele organisatsioonidele kuni 2 moodulit tasuta**, iga järgmine moodul - 50 %.
Vt lähemalt www.muhu.ee - Ajaleht.

TEADE

Alates 1.1.2012 töötab Sepamäe kalmistu, Rintsi vana kalmistu ja Luteri kalmistu kalmistuvahina **Küllil Vahter**, tel. 459 8217; 5668 8578.

Hellamaa kalmistu kalmistu- tuvaht on Marko Reinväli, tel. 5614 9461.

Kirikuteated

EELK Muhu kogudus

Teenistused pastoraadi talvekirikus **pühapäeviti kell 11**.
Koguduseõpetaja Aare Luup, telefon 56 90 33 27.

Juhatuse esinaine Kadri Tüür, tyyr@ut.ee, perenaine Selma Neidorf, tel 45 98 549. E- post: muhu@eelk.ee

Koguduse uudised ja uue- mad teated leiad interneti- aadressilt www.eelk.ee/muhu

EAÕK

Suured pühad:
2. veebruar Issanda templisse-

viimise püha, küünlapäev

Rinsi

4. veebruar kell 10 Issanda templisseviimise püha jumalik liturgia.

Hellamaa

18. veebruar kell 10 jumalik liturgia.

Liiva hooldekodu

18. veebruar kell 13 palvetee- nistus.

Preester Andreas Pöld, tel 45 33743, 56 606 703, e-post andreas.pold@mail.ee

Viljad on valminud, põld läheb puhkama, terad kõik jagatud teiste vahel.....

Meie vallalehe "Muhulane" asutajat ja kauaaegset toimetajat **VASSILI AUVÄÄRTI** mälestavad ja avaldavad kaastunnet abikaasale ja lastele peredega

Muhu Vallavalitsus
Muhu Vallavolikogu

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkusid

14. detsembril 90-aastane **Vassili Rääim**.
28. detsembril 65-aastane **Enn Eigo**.
7. jaanuaril 83-aastane **Vassili Auväärt**.

Tunneme kaasa omastele!

Küünlakuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Melania Vokk 95 (25.2)
Leonilla Tarvis 91 (4.2)
Susanna Keert 91 (12.2)
Meida Jalakas 88 (21.2)
Elviine Kiiker 88 (26.2)
Drosiida Saar 85 (6.2)
Vilma Merekivi 84 (4.2)
Elfriide Tarvis 83 (13.2)
Alice-Rosine Toomla 82 (19.2)
Eha Tuulik 70 (2.2)
Elvi Metsniit 70 (27.2)
Paul Kärem 65 (6.2)
Laine Toomsalu 65 (25.2)

Hants Kipper 60 (7.2)
Valdek Tüür 60 (20.2)

Palju õnne!

Liiva Raamatukogus fotonäitus "Iga hetk Muhus on kui kingitus".

Henton Figueroa küüralisloeng

"Ettevõtlus Lõuna-Ameerikas ja Eestis"

Reedel, 13. jaanuaril kell 14:15
Muhu põhikooli saalis.

Kõigile huvilistele tasuta!

Tšiili Vabariigi aukonsul Henton Figueroa Aste on elanud Eestis 15 aastat. Eelkõige on ta tuntud paljudele kui ettevõtja ja majandusteaduste õppejõud. Figueroa poolt käivitatud Vigala Piimatööstuses valmivad itaalia piimatooted mozzarella, mascarpone jne. Samal ajal toodetakse Tartus saunasid, mille peamine turg on Lõuna-Euroopa. Üheks sauna omanikuks on endine Itaalia peaminister Silvio Berlusconi. 2002. aastal oli Henton Figueroa kodutekstiili ekspordijuht ning peagi alustas ta Tartus maiustuste tootmist kaubamärgiga Väike Väänik. Täna jagab Figueroa teadmisi majandusest ja turundusest Piritu Majandusgümnaasiumis ja Tallinna 21. koolis. Reedene küüralisloeng keskendub tootearendusele, ekspordile ja majandusõppele. Juttu tuleb nii toiduainetööstusest, puidutoodetest kui ka Tšiilist.

Lisainfo: Muhu Vallavalitsus, mihkel.jyrisson@muhu.ee, tel. 459 8107

Lipupäev - 2. veebruar, Tartu rahulepingu aastapäev

Tartu rahulepinguga tunnustas Nõukogude Venemaa tingimusteta Eesti Vabariigi iseseisvust, määrati kindlaks Eesti-Vene riigipiir ja kooskõlastati vastastikused julgeolekutagatised. Järgnevalt tunnustasid Eesti Vabariiki *de jure* paljud riigid.

Veebruari Muhulase materjalid on oodatud **6. veebruari** õhtuni.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee
Muhulane ilmub üks kord kuus.
Internetis www.muhu.ee - Ajaleht
Trükitud Saarte Trükikojas 450 eks.
Hind **30** eurosent